

Oversigt over konkrete løsningsforslag besluttet af Frivilligrådet 7. juni 2018

Neden for gives konkrete forslag til afbureaukratisering for frivillige sociale organisationer som input til arbejdsgruppen vedrørende forbedring og forenkling af den statslige støttestruktur og tilskudsadministration.

Der er ikke foretaget udgiftsvurdering af de enkelte forslag. Det er udgangspunktet, at eventuelle merudgifter ikke finansieres gennem puljemidler, der i dag er afsat til frivillige sociale organisationer, men gennem reducerede administrationsomkostninger i staten.

Stabilitet og kvalitet

Formålet med temaet er at give øget budgetsikkerhed til de frivillige sociale organisationer, så de har bedre forudsætninger for at gennemføre indsatser af høj kvalitet. Det bør blandt andet ske ved at mindske transaktionsomkostninger ved ansøgningspuljer og driftstilskud fra staten, fx ved unødvendige ansøgninger og udskiftning i personale.

- **Bedre kobling til driftsstøtte:** Hvis projekterne viser sig virkningsfulde og bæredygtige, skal der være bedre overgang til enten at opnå driftsstøtte eller målrettet arbejde for egenfinansiering, fx gennem en særskilt indsats.
- **Større forudsigelighed:** Klarhed om udmelding af puljer, afgørelser og svartider. Udbetaling tidligere på året, så organisationerne de facto får 12 måneder til at realisere en indsats. Det bør afdækkes, hvordan organisationerne kan få klarhed om udbetalinger med rette forbehold for Finanslovens vedtagelse.
- **Tilfredshedsundersøgelse og servicerejse:** Der bør løbende gennemføres anonyme tilfredshedsundersøgelser blandt de frivillige sociale organisationer af Socialstyrelsen samt beskrivelse af organisationernes servicerejse, så omfanget af organisationernes arbejde kortlægges. Tilfredshedsundersøgelsen bør sikres topledelsesfokus og derfor være en del af styrelsens resultatkontrakt.
- **Flerårige tilskud:** Frem for 1-årige tilskud vil flerårige tilskud forbedre forudsigeligheden og kvalitet, samt mindske transaktionsomkostninger ved løbende udskiftning af projektleder mv.

Midlerne skal ud til sårbare og udsatte

Temaet skal synliggøre, at der skal bruges færrest mulige ressourcer på unødige eller spildte arbejdsgange i organisationerne.

- **Puljer og differentierede krav:** Socialstyrelsens kortlægning af støttestrukturen på civilsamfundsområdet viser, at 28 pct. af civilsamfundsorganisationerne modtager afslag, fordi ansøgningerne ikke levede op til kriterierne, og 20 pct. modtog afslag, fordi andre projekter var mere støtteegne.

For at minimere organisationernes tid på at udforme ansøgninger, der ikke godkendes, og anerkende, at der er forskellig kapacitet i små, mellemstore og store foreninger, foreslås det, at der indføres differentierede krav til ansøgningerne afhængigt af størrelsen på det beløb, der ansøges om (en trappetrinsmodel).

Derudover foreslås det, at der afsættes en pulje til små og mellemstore organisationer, idet de ikke har samme kapacitet til ansøgningsprocesser som store organisationer. Forslaget indebærer ikke, at der skal godkendes projekter af ringere kvalitet fra små organisationer. De udvalgte projekter

kan få hjælp og støtte til at kvalificere projektbeskrivelsen. Såfremt der ikke indkommer nok projekter af tilstrækkelig kvalitet i puljen, er det muligt for store organisationer at søge. Forslagene skal både sikre bedre ansøgninger og projekter, men også at færre bruger store ressourcer på at formulere forgæves ansøgninger. Derudover foreslås tydeligere krav og kommunikation samt vejledning i forhold til afslag.

- **Øget genbrug af dokumentation:** Det bør overvejes, hvordan udviklingsplanen og årsrapporten kan forenkles og sammentænkes. I årsrapporten fremgår forventede aktiviteter det kommende år. Derudover bør det afdækkes, hvordan forvaltningsrevision i højere grad kan anvendes som led i dokumentationen for aktiviteter.
- **Genbrug af kontroller:** Økonomisk kontrol, der har været gennemgået af en myndighed skal ikke kontrolleres af en anden myndighed. Kortlægning af sammenfaldet af krav om oplysninger fra fx SKAT, Socialstyrelsen, Undervisningsministeriet, Kulturstyrelsen mv. om samme organisationer.
- **Opfølgning målrettet frivillige sociale organisationer:**
 - En ny opfølgingsmodel for frivillige sociale organisationers driftstilskud kan ikke tage udgangspunkt i Budgetvejledningens 2.4.9 om Tilskud til drift af øvrige selvejende institutioner mv. Det vil blandt andet indebære, at modtageres vedtægter skal godkendes, og at løn- og ansættelsesvilkår skal fastsættes statsligt. Frivillige sociale organisationer er ikke offentlige organisationer og skal ikke reguleres som sådan. Såfremt der er et entydigt behov for, at der tages afsæt i Budgetvejledningen, bør det være i et særskilt afsnit, der tager højde for organisationernes selvstændighed.
 - Det bør afdækkes, om ikke ønsket om øget opfølgning på faste driftstilskud fra satspuljekredsen kan dækkes gennem systematiseret fremstilling af eksisterende dokumentation. De udviklingsplaner, som organisationerne allerede i dag udarbejder i forbindelse med modtagelsen af tilskud og i forbindelse med afslutningen, indeholder beskrivelse af formål, målgruppe, beskrivelse af aktivitet og mål for året. Udviklingsplanerne udarbejdes efter en vejledning fra Socialstyrelsen. Informationen fra udviklingsplanerne tilgår ikke satspuljekredsen i dag, men udarbejdes efter konkret forespørgsel.
 - Endelig bør 12-månedsopdelte budgetter afskaffes. Opfølgningen målrettet de frivillige sociale organisationer bør ske på baggrund af budgettet som helhed og ikke på enkelte budgetposter og pr. måned. Organisationen skal stå til ansvar for, at den anvender de tildelte midler inden for den aftalte tid og til de aftalte aktiviteter.
- **Kravsgennemgang:** Gennemgang af de krav, der stilles til organisationerne i ansøgning, projektfase og afslutningsfase. Hvis der ikke er et klart og entydigt formål med kravene, bør de afskaffes.

Værn om tilliden til de frivillige sociale organisationer

Der skal værnes om tilliden til de frivillige sociale organisationer. Tillid er vigtigt i forhold til brugerne, anvendelse af ressourcer og den politiske troværdighed. Derfor er der behov for at styrke sektorens egenkontrol og transparens.

- **Good governance:** Med inspiration fra retningslinjer for god fondsledelse kan der indføres retningslinjer for, hvilke krav organisationerne skal leve op til, for at modtage faste driftsmidler som fx LOTFRI. Retningslinjer og krav skal være proportionelle med foreninger og organisationers størrelse i forhold til omsætning. Når organisationerne lever op til disse krav, er der indbyggede kontrolmekanismer i deres organisation, så bestyrelse kan gribe ind ved uhensigtsmæssig adfærd.

Et forslag om good governance skal opvejes af betydelige lempelser i forhold til opfølgning for at kunne balancere.

- **Whistle blower:** Indførelse af uafhængig whistle blower ordning, så enkeltpersoner, frivillige, ansatte mv. kan rette fokus på uhensigtsmæssig adfærd og forbrug af offentlige midler. Ordningen kan med fordel huses af fx RådgivningsDanmark, som gennemfører akkreditering af rådgivningstilbud. En eventuel whistle blower ordning skal ses i sammenhæng med betydelig reduktion i kravene til organisationerne.

Øget ansvar til sektoren

Formålet med temaet er sektoren skal have mulighed for at påvirke og have indflydelse på styringen af puljerne på området.

- **Standard for effekt:** De enkelte organisationer bør stå til ansvar for, at de anvender de tildelte midler til det aftalte formål, gennemfører de aftale aktiviteter og inden for den aftalte tid. Der bør i samarbejde mellem Børne- og Socialministeriet og den frivillige sociale sektor udarbejdes en standard for effektmål af indsatser, så det er gennemsigtigt, hvilken type af effekt der kan opnås af den pågældende indsats. Standarden bør tage højde for indsatsens omfang, organisationernes størrelse, intensitet samt ressourcetræk og kapacitet i organisationerne.
- **Større faglighed i fordelingen af midler:** I forbindelse med ansøgningspuljerne PUF og SærligSoc bør der være højere faglighed. Det gælder både i udformningen af puljen og i opfølgningen (vurderingen og afslag). Socialstyrelsen bør derfor nedsætte en følgegruppe med medlemmer fra den frivillige sociale sektor, som har høj faglighed, viden om den frivillige sociale sektor og armlængde. Det bør fortsat være Socialstyrelsen, som indstiller og administrerer.